

Marszałek Województwa Łódzkiego

al. Piłsudskiego 8, 90-051 Łódź, tel. /+48/ 42 291 98 22, fax /+48/ 42 291 98 22
e-mail: sekretariatke@lodzkie.pl, www.lodzkie.pl

Łódź, dnia 29 marca 2022 r.

numer wg rejestru petycji: KAV.152.1.2022

dot.: „Petycja w sprawie ochrony zabytku willi Rudolfa Kellera”

Petycję złożoną w dniu 3 stycznia 2022 r. do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w sprawie ochrony zabytku willi Rudolfa Kellera w Łodzi uznaje się za bezzasadną.

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547 i 583), samorząd województwa wykonuje zadania o charakterze wojewódzkim określone ustawami, do których w szczególności należą zadania wymienione w pkt. 1-16. Przedmiotowy przepis nie stanowi samodzielnej podstawy do podjęcia działań w nim wymienionych, odsyła bowiem w tym zakresie do ustaw szczególnych.

Powołany w petycji art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie województwa, w myśl którego samorząd województwa wykonuje zadania o charakterze wojewódzkim określone ustawami, w szczególności w zakresie: kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami ulega skonkretyzowaniu w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2021 r. poz. 710 i 954), zwaną dalej ustawą o ochronie zabytków.

Przepis art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków stanowi, iż w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Przepis ten stanowi podstawę prawną do podjęcia uchwał zastrzeżonych do kompetencji organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, tj. uchwały określającej zasady udzielania dotacji oraz następczej w stosunku do niej uchwały o przyznaniu

dotacji (tak też: A. Ginter, A. Michalak [w:] A. Ginter, A. Michalak, Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Komentarz, Warszawa 2016, art. 71, art. 72, art. 73, art. 74, art. 75, art. 76, art. 77, art. 78, art. 79, art. 80, art. 81, art. 82, art. 82(a), art. 82(b), art. 83.).

Samorząd Województwa Łódzkiego określił zasady przyznawania przedmiotowych dotacji w uchwale nr II/36/18 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa łódzkiego.

Z treści przedmiotowego Regulaminu wynika m.in. to, iż o dotację może się ubiegać podmiot posiadający tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, ograniczonego prawa rzeczowego, trwałego zarządu albo stosunku zobowiązaniowego, a regulacja ta odpowiada postanowieniom zawartym w ustawie o ochronie zabytków. Chociażby już z tego względu petycja złożona przez podmiot nielegitymujący się tytułem prawnym do zabytku - budynku dawnego Pałacu Rudolfa Kellera – nie może bezpośrednio doprowadzić do przyznania dotacji. Dotacja przyznawana jest na podstawie wniosku, który określa m.in. zakres prac niezbędnych do wykonania, informację o ubieganiu się od innych instytucji wsparcia przy planowanych pracach, zakres prac przy obiekcie z ostatnich 3 lat, tytuł prawny do władania zabytkiem czy też inne uwagi mogące mieć znaczenie przy ocenie np. opinie, analizy, recenzje. Brak spełnienia przedmiotowych wymogów powoduje, iż przedmiotowa petycja nie może być rozpatrzona jako wniosek.

Powyższe stanowisko nie przesądza jednak o tym, że po złożeniu wniosku o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków województwa łódzkiego przez podmiot legitymujący się tytułem prawnym do zabytku, dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku - budynku dawnego Pałacu Rudolfa Kellera – nie zostanie przyznana. Województwo Łódzkie w budżecie zarezerwowało środki finansowe na prace przy obiektach małej architektury zabytkowej, gdzie zgłoszone mogą być obiekty zarówno wpisane do rejestru zabytków, wojewódzkiej ewidencji jak i do gminnych ewidencji zabytków z obszaru województwa łódzkiego, takie jak: pomniki, posągi, wodotryski, kolumny i inne obiekty architektury ogrodowej. Z kolei łączna kwota zaplanowana w budżecie Województwa Łódzkiego na ochronę zabytków w 2022 r. wynosi aż 8.000.000 zł.

Zgodnie z treścią art. 87 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków zarząd województwa sporządza na okres 4 lat wojewódzki program opieki nad zabytkami, który jest przyjmowany przez sejmik województwa, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. W związku z przystąpieniem w marcu 2019 r. do opracowania dokumentu powołano Komisję ds. opracowania wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami, w skład której weszli profesorowie Politechniki Łódzkiej, przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, Oddziału Terenowego Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Łodzi, prezesa Łódzkiego Oddziału Towarzystwa Urbanistów Polskich i Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, dyrektor Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK w Łodzi oraz reprezentanci instytucji kultury i innych podmiotów wyspecjalizowanych w dziedzinie

ochrony zabytków, a także pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego. Zadaniem Komisji była w szczególności konsultacja części diagnostycznej projektu Programu, jego opiniowanie na różnych etapach opracowywania oraz ścisła współpraca z podmiotami prawnie umocowanymi do współdziałania przy jego formułowaniu.

Projekt powyższego programu poddany został konsultacjom i opiniowaniu m.in. przez jednostki samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu wszystkich zgłoszonych uwag uzyskał pozytywną opinię ww. Komisji oraz finalnie Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2020-2023 został przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą nr XXI/352/20 w dniu 27 października 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Łódz. z dnia 23 grudnia 2020, poz. 7131). Program określa strategiczne cele i zadania w zakresie ochrony dziedzictwa materialnego i niematerialnego województwa łódzkiego, kształtując tym samym politykę rozwoju regionu w sposób uwzględniający zadania ochrony zabytków. Wizją dokumentu jest: „Region wyróżniający się różnorodnością walorów dziedzictwa kulturowego i spuścizny dziejowej, stanowiących podstawę wielokulturowej tożsamości województwa. Celem strategicznym - „Zachowanie dla przyszłych pokoleń dziedzictwa kulturowego regionu, jako istotnej części spuścizny dziejowej”. Z kolei w celu operacyjnym 3. „Tożsamość wielokulturowa regionu jako istotny element kształtowania społecznych postaw i poczucia związku z regionem” zaproponowano promocję szlaku dziedzictwa przemysłowego.

Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2020-2023 to już czwarty program mający na celu ochronę najcenniejszych obiektów z terenu województwa łódzkiego. Opracowanie programu powierzono Dyrektorowi Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego przy stałej współpracy z Departamentem Kultury i Edukacji. Dotychczas willa Rudolfa Kellera nie została zgłoszona do programu, więc nie była przedmiotem rozmów w zakresie opracowywanego dokumentu. Członkowie Komisji oraz podmioty umocowane przy opracowywaniu nie podjęły też dyskusji w sprawie obiektu położonego w Łodzi przy ul. Gdańskiej 49/53. Departament Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego przyjmuje argumenty zawarte w piśmie i deklaruje, że podczas opracowywania kolejnego programu przedstawi propozycję willi Rudolfa Kellera wpisania do programu. Ujęcie zabytku w programie daje obraz zachowania zabytku i rekomenduje podjęcie działań w celu jego ochrony, jednak nie stanowi podstawy do podjęcia działania polegającego na remoncie czy też konserwacji obiektu.

Programy wspierające prace przy zabytkach prowadzi również Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (www.gov.pl/web/kultura) oraz Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi (www.wuoz-lodz.pl). Nawiązanie współpracy przez Województwo Łódzkie w sprawie willi Rudolfa Kellera z ostatnim z wymienionych podmiotów jest możliwe. Jak już było wskazane powyżej, Województwo Łódzkie aktywnie angażuje się we współpracę z instytucjami zajmującymi

się ochroną zabytków, a o czym świadczy chociażby powołanie tak różnorodnej Komisji ds. opracowania wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami. Współpraca taka mogłaby również zostać nawiązana z Urzędem Miasta Łodzi. Z uwagi jednak na fakt, iż ochrona i dbałość o stan zabytku obciąża jego właściciela, to on powinien poszukiwać rozwiązań pozwalających na utrzymanie go w stanie niezagrażającym bezpieczeństwu i służącym zachowania dla dalszych pokoleń. Województwo Łódzkie dotychczas nie otrzymało od osoby uprawnionej propozycji podjęcia współpracy z innymi podmiotami. Inicjatorem podjęcia takiej współpracy, czy też wyznaczenia zakresu w jakim miałyby zostać nawiązana współpraca powinien być właściciel zabytku bądź strona umocowana przez właściciela.

Zabytkowa willa Rudolfa Kellera w Łodzi w pełni zasługuje na podjęcie prac konserwatorskich i restauratorskich w celu odtworzenia i zachowania dla dalszych pokoleń. W związku z powyższym zachęcam do uzyskania tytułu prawnego do zabytku wynikającego z prawa własności, użytkowania wieczystego, ograniczonego prawa rzeczowego, trwałego zarządu bądź też stosunku zobowiązaniowego w celu uczestnictwa w Konkursie "Łódzkie ratuje zabytki" na udzielenie dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa łódzkiego. Wniosek należy złożyć po ogłoszeniu ww. konkursu przez Zarząd Województwa Łódzkiego na tablicy ogłoszeń Województwa Łódzkiego, na stronie internetowej Województwa Łódzkiego www.lodzkie.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.lodzkie.pl, w terminie wskazanym w powyższym ogłoszeniu.

z up. Marszałka
Województwa Łódzkiego
Zbigniew Ziomba
Wice Marszałek
Województwa Łódzkiego